

فرم طرح درس / طرح دوره اصول و مبانی خطر حوادث و بلایا

اطلاعات عمومی

گروه: سلامت در بلایا و فوریتها نام درس: اصول و مبانی مدیریت خطر حوادث و بلایا تعداد واحد: اواحدنظری/واحد عملی پیش نیاز: ندارد

رشته: مقطع تحصیلی: سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نیمسال: اول: مسئول درس: دکتر آزاده فاتح پناه مدرسین: دکتر آزاده فاتح پناه

مقدمه:

وقوع حوادث و بلایای طبیعی، در تمام جهان و از جمله کشور ما همواره خسارت های جبران ناپذیر انسانی و تبعات سنگین مالی را در پی داشته و خواهد داشت. شواهد نشان می دهد با پیشرفت دانش بشر؛ تلفات انسانی در پی رخداد حوادث و بلایا کاهش یافته است. با توجه به نقش اساسی نظام سلامت در مراحل مختلف چرخه مدیریت بلایا و لزوم ایجاد ادبیات مشترک در حوزه بلایا، ضروری است چارچوب مفهومی مدیریت خطر بلایا در حوزه سلامت مورد بررسی قرار گیرد .
پیامدهای یادگیری (آنچه فراگیر در آینده شغلی، در رابطه با این درس قراراست مورداستفاده قرار دهد): پس از پایان این دوره دانشجویان با اصول و مبانی خطر حوادث و بلایا آشنا خواهند شد.

هدف کلی:

-آشنایی با مفاهیم و اصول مبانی خطر حوادث و بلایا

-کسب دانش کافی جهت پاسخ فوری بخش بهداشت و درمان به بلایا

-کسب دانش در خصوص انواع بلایا و مدیریت آنها در حوادث و فوریتها در بخش بهداشت و درمان

ردیف	اهداف عینی	سرفصل موضوعات	حیطه اهداف آموزشی:	روش تدریس:	روش ارزیابی فراگیر:	مدربین:	جلسه/برنامه زمانی
۱	آشنایی با مفاهیم پایه بحران (تعاریف؛ تقسیم بندی ها، مراحل بحران، روکردهای مختلف مدیریت خطر)، آشنایی با پایگاههای داده ملی و بین المللی مربوط به مخاطرات، و طبقات مختلف مخاطرات و وضعیت بلایا در جهان، وضعیت مخاطرات در ایران، نحوه تحلیل روند بلایا	آشنایی با مفاهیم بحران، آشنایی با انواع مخاطرات و پایگاههای داده ملی و بین المللی مربوط به بلایا	دانشی-نگرشی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	دکتر فاتح پناه	۷/۴
۲	تاریخچه مدیریت بحران در ایران و قانون جدید مدیریت بحران، ساختار مدیریت بحران ایران در نظام سلامت، آشنایی با چارچوب پاسخ ملی و دستورالعمل های مرتبط و آشنایی با سیاست و قوانین بالادستی مدیریت بحران و آشنایی با سازمان های بین المللی مرتبط با بحران و وظایف آنها	آشنایی با تاریخچه مدیریت بحران	دانشی-نگرشی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	دکتر فاتح پناه	۷/۱۱

۷/۱۸	دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی- نگرشی=مهارتی	آشنایی با مفاهیم چرخه مدیریت بحران	بررسی چرخه مدیریت بحران و آشنایی با مفاهیم مربوطه	۳
۷/۲۵	دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی- نگرشی=مهارتی	آشنایی با فاز پیشگیری و آمادگی در برابر بلایا	آشنایی با مفاهیم پیشگیری از مخاطرات، کاهش آسیب و آمادگی برای مقابله با بلایا/انواع تمرین های آمادگی، شیوه های برآورد و تامین و ذخیره سازی ملزومات و تجهیزات و مفهوم افزایش ظرفیت و اصول آن	۴
۸/۲	دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی- نگرشی=مهارتی	آشنایی با فاز بازیابی و بازتوانی	آشنایی با مفهوم پاسخ، خاتمه بحران، خروج از فوریت / اهمیت مدیریت بازیابی و بازتوانی/ آشنایی با اصول و مراحل بازتوانی بالایا/ برنامه ریزی تداوم فعالیت و کسب و کار / مفهوم توسعه پایدار/چالشها و مشکلات بازیابی پس از بلایا و بهبود آنها	۵
۸/۹	دکتر فاتح پناه	پرسش و پاسخ کلاسی و ارزیابی عملی	تیم های کلاسی و بحث گروهی	مهارتی- عملکردی	تطبيق چرخه مدیریت بحران	انجام کار عملی اول (دانشجو بتواند مفاهیم چرخه را بصورت عملی پیاده کند)	۶
۸/۱۶	دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی- نگرشی=مهارتی	آشنایی با نحوه ارزیابی خطر	آشنایی با مفاهیم خطر آسیب پذیری و مراحل ارزیابی خطر ابزارهای ارزیابی خطر و مهارت بکارگیری آنها در بیمارستان و...	۷

۸/۲۳	دکتر فاتح پناه	پرسش و پاسخ کلاسی و ارزیابی عملی	تیم های کلاسی و بحث گروهی	مهارتی - عملکردی	آشنایی با مفاهیم ارزیابی خطر	انجام کار عملی ۲ (دانشجو بتواند مفاهیم تدریس شده را بصورت عملی اجرا کند)	۸
۸/۳۰	دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی - نگرشی =مهارتی	آشنایی با هشدار اولیه و تخلیه اضطراری	آشنایی با سیستم ها و شیوه های پیش بینی و هشدار مخاطرات/ مفهوم تخلیه و شیوه های تخلیه بیمارستان ها و ... آشنایی با مفهوم افزایش ظرفیت ر تسهیلات بهداشتی درمانی، آشنایی با مدیریت ازدحام و تجمع در محوطه های بهداشتی درمانی، مفهوم تریاژ و شیوه های تریاژ و اهمیت نحوه پیشگیری از حوادث ثانویه در بیمارستانها	۹
۹/۷	خانم دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی -نگرشی	آشنایی با انواع مخاطرات طبیعی آشنایی با مخاطرات انسان ساخت	آشنایی با مخاطرات طبیعی /انواع، علل / عوامل موثر/ آشنایی با مخاطرات انسان ساخت شایع در ایران / / اثرات سلامتی ناشی از آنها/ نقش و وظایف سطوح مختلف نظامت سلامت در پیشگیری و کاهش آسیب و پاسخ به این بلایا/ تجارب و درس آموخته های قبلی در خصوص این مخاطرات و آشنایی با حوادث ترافیکی بصورت خاص	۱۰
۹/۱۴	دکتر فاتح پناه	پرسش و پاسخ کلاسی و ارزیابی عملی	تیم های کلاسی و بحث گروهی	مهارتی - عملکردی	آشنایی با مفاهیم تدریس شده بصورت کار عملی	انجام کار عملی ۳ (دانشجو بتواند مخاطرات طبیعی را در قالب کار عملی تمرین کند)	۱۱

۹/۲۱	دکتر فاتح پناه	پرسش و پاسخ کلاسی و ارزیابی عملی	تیم های کلاسی و بحث گروهی	مهارتی - عملکردی	آشنایی با مفاهیم تدریس شده بصورت کار عملی	انجام کار عملی ۴ (دانشجو بتواند مخاطرات انسان ساخت را در قالب کار عملی تمرین کند)	۱۲
۹/۲۸	خانم دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی - نگرشی	آشنایی با سامانه فرماندهی حادثه	آشنایی با تاریخچه و نحوه شکل گیری سامانه فرماندهی حادثه/ ویژگی ها و خصوصیات سامانه فرماندهی / نحوه معمول شدن سامانه فرماندهی و آشنایی با ساختار آن/ وظایف پست های مختلف موجود در آن/ آشنایی با HICS	۱۳
۱۰/۵	خانم دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی - نگرشی	سلامت روان در بلایا، مفاهیم بیماری های نوپدید، مفاهیم تغییر اقلیم و مدیریت اردوگاه	آشنایی با نحوه واکنش انسانها به بلایا و سازگاری آنها/ آشنایی با مفاهیم نوپدیدی و باز پدیدی بیماری ها / بیماری های نوپدید اخیر و کنترل آنها/ آشنایی با معیارهای انتخاب محل مناسب اردوگاه/ استاندارد های اسفیر/	۱۴

۱۰/۱۲	خانم دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی-نگرشی-مهارتی	آشنایی با سازمان های بشردوستانه در مدیریت بلایا و مدیریت هدایا	تاریخچه و نحوه شکل گیری اقدامات بشردوستانه بین المللی در حوادث و بلایا/ اصول و مبانی اقدامات بشر دوستانه بین المللی/ چالشها و نقاط ضعف این اقدامات/ نحوه هماهنگی و درخواست کمک از سازمانهای مرتبط/ تجارت اقدامات بشر دوستانه در بلایای اخیر/ برآورد نیاز به کمک ها و هدایای مردمی/ درخواست تجمیع و توزیع کمک های مردمی / چالشهای مدیریت هدایای مردمی	۱۵
۱۰/۱۹	خانم دکتر فاتح پناه	روش کتبی و پرسش و پاسخ کلاسی	سخنرانی استاد و مشارکت فعال دانشجو در بحث های کلاسی	دانشی-نگرشی	بهداشت محیط و بهداشت عمومی در بلایا	آشنایی با اثرات بلایا بر عوامل محیطی و عوارض ناشی از آن/ شیوه های تامین آب سالم / روشهای دفع پسماند در بلایا / سیستم های دفع بهداشتی مدفوع / روش های جمع آوری و دفع فاضلاب در شرایط اضطراری/ شیوه های مدیریت اجساد آشنایی با بیماری های منتقله از طریق آب و غذای و نحوه مدیریت آنها/ بیماری های تنفسی شایع در بلایا و نحوه مدیریت آنها/ بیماری های منتقله از طریق ناقلین و نحوه مدیریت آنها/ بیماری های غیر واگیر شایع در بلایا و مدیریت آنها	۱۶

تاریخ کارگاه متعاقباً اعلام می گردد	دکتر فاتح پناه	پرسش و پاسخ کلاسی و ارزیابی عملی	تیم های کلاسی و بحث گروهی	دانشی نگرشی مهارتی - عملکردی	آشنایی با مفاهیم احیای قلبی ریوی در کودکان و بزرگسالان و تمرین عملی بر روی مولاژ	دانشجوی بتواند اصول احیای قلبی ریوی در شرایط اضطراری را بیان کند و آن را بطور عملی تمرین کند	۱۷
امتحان کتبی اعلام شده از آموزش	ب و فعالیت های خواسته شده در طول ترم	آزمون پایان دوره	آزمون میان-دوره				
					۱- حضور فعال در کلاس ۲- مطالعه قبل از حضور در کلاس ۳- شرکت در بحث های گروهی ۴- انجام پروژه های عملی در بخش های مربوطه	تکالیف فراگیر	
					مشارکت در فعالیت های آموزشی و پژوهشی و ارائه کلاسی: ۵۰ درصد نمره آزمون پایانی: ۵۰ درصد نمره	نحوه نمره دهی	
					Farsangi E. Natural Hazards - Impacts, Adjustments & Resilience ۲۰۲۱ Brauch, H.G., Spring, Ú.O., Collins, A.E. and Oswald, S.E.S. eds., ۲۰۱۸. Climate Change, Disasters, Sustainability Transition and Peace in the Anthropocene (Vol. ۲۵.) Springer	منابع آموزشی	
					درسنامه جامع سلامت در بلایا		